

Koválovice - Osíčany

Stávající stav

Koválovice-Osíčany vznikly spojením dvou samostatných obcí Koválovic a Osíčan. Obec najdeme jižním směrem od města Prostějov a v nejj jižnější části olomouckého kraje. Obcí prochází železniční trať Prostějov - Nezamyslice - Morkovice. Část obce – Osíčany se rozkládá na pravém břehu Pačlavického potoka. Koválovice leží níže po toku na levém břehu Pačlavického potoka. Především obec Osíčany je ohrožována téměř každoročně vodami stékajícími z levobřežních svahů s polními pozemky při jarním tání sněhů a rovněž vodami z Pačlavického potoka, které přitékají od Pačlavic. Koryto potoka nad obcí je neupravené, avšak většinou stabilizované a podél břehových hran porostlé vzrostlými listnatými stromy. Na obou březích se rozprostírají polní pozemky – role, ze kterých se při přívalových deštích splachuje ornice do průtočného profilu koryta potoka.

Dle informací místních občanů je koryto již značně zanešené oproti původnímu stavu, mostovka železobetonového mostku na hlavní silnici zasahuje pod hladinu a nad mostkem se často zachytávají plovoucí větve a v zimním období ledové kry.

Těsně nad mostním profilem je nevhodně uloženo pod zvýšeným dnem koryta nové plynovodní potrubí, které je překryto ve dně silničními panely pro umožnění pročišťování koryta. Z těchto důvodů je již větší pročištění a zahlobení koryta nad trasou plynovodu nemožné a neúčinné. Zkapacitnění určité části toku mělo být provedeno pod a nad mostkem již dříve před uložení potrubí, nebo se s tím mělo počítat a plynovod uložit níže. Povodňové průtoky se nad mostkem vzdouvají a často vybřežují do okolního terénu a k přilehlé zástavbě, především na levém břehu.

Zástavba části obce Koválovice je rovněž zaplavována srážkovými vodami z polních pozemků na levobřežním svahu údolí. Pačlavický potok se již od této části obce odklání severovýchodním směrem, podchází železniční trať a zaústí se do Tištiny.

Návrh protipovodňových opatření

V první řadě je třeba vytvořit kolem zástavby pod svažitém terénem záchytné a odvodňovací příkopy pro odvádění srážkových vod z okolních polních pozemků, které se zaústí pokud možno až pod obcí do recipientu – do Pačlavického potoka. Odtokové poměry Pačlavického potoka by se zlepšily pročištěním a zahlobením koryta v určitém úseku pod a rovněž nad stávajícím silničním mostkem v obci Osíčky. Pročištění je však kvůli plynovodu problematické, pokud by se nepřeložilo níže pod dno koryta. Protipovodňovou ochranu přílehlé zástavby je možné řešit dvěma způsoby. První způsob je v dnešní době obvyklý a řeší se pomocí odsazených ochranných hrází a nebo zdí a zídek. Druhý způsob ochrany je možný pomocí záchytné nádrže – suchého poldru, situovaného na vodním toku Pačlavického potoka nad obcí Osíčky. Dle provedené pochůzky a mapového podkladu se nabízí umístění hrázového profilu pod silniční komunikací cca 500 m nad horním koncem zástavby obce. Nad hrázovým profilem se údolí potoka poněkud rozšiřuje a rovněž podélný sklon terénu se snižuje.

Efektivnost suchého poldru, resp. místního rybníčku s retenčním objemem, by bylo nutné podrobněji posoudit samostatnou studií po ověření geologických poměrů a po orientačním zaměření lokality. Předpokládá se výška hráze v trase potoka cca do 5 m, délka hráze cca 120 m. Orientační objem suchého poldru je cca 120 až 150 tis. m³.

Délky ochranných hrází a zdí vychází cca 700 m s výškou cca do 1,2 m.

Dle podkladů obdržených v závěru prací na studii od ZVHS – Pracoviště Prostějov níže uvádíme stručně další plánovaná opatření v popisované lokalitě:

Vedle již zmíněného poldru na toku Pačlavického potoka jižně od obce Osíčky jsou projektovou organizací Agroprojekt Olomouc navrhována v rámci samostatné podrobnější studie (Studie odtokových poměrů Kovalovice – Osíčky) další protipovodňová opatření a úpravy odtokových poměrů Pačlavického potoka a rovněž odtok vod z polních pozemků v okolí obce.

K omezení škod povodňovou vlnou na Pačlavickém potoce jsou Agroprojektem Olomouc navrženy 3 poldry, přičemž u nádrže N1 bude v místě zamokření udržována stálá hladina na ploše cca 1,2 ha. Převedení částí velkých vod se předpokládá mimo hlavní koryto mimo obec zatrávněnými průlehy. Jejich funkce bude občasná za mimořádných srážek. Suché nádrže N1 až N3 budou osazeny stálou spodní výpustí.

Technická úprava v korytě Pačlavického potoka je řešena jednak omezením kapacity koryta na jižním okraji katastru a zvětšením průtočného profilu v zastavěné části obce. Na Tištině v k. ú. Kovalovice bude provedeno usměrnění toku zvýšeným levým břehem hrázkou a zabránění rozlivu k zastavěné části obce.

Technické parametry jednotlivých stavebních objektů (staveb) zde neuvádíme, neboť jsou podrobněji uvedeny v samostatné studii zpracované firmou AGROPROJEKT OLOMOUC. Navrhovaná opatření jsou převzata a zakreslena informativně v přiložené mapce pod tímto textem.

Rovněž celkové náklady na plánované stavby č. 1 až 6 v lokalitě Koválovice – Osíčany jsou převzaty z podkladu (ze studie) od ZVHS.

Náklady na protipovodňová opatření

celkem cca: 20 mil. Kč

